

Strategisk plan för forskning och forskarutbildning vid SOL 2022–2027

Språk- och litteraturcentrum (SOL) är Sveriges största universitetsinstitution för utbildning i och forskning om språk, språkvetenskap, litteraturvetenskap och områdesstudier. Här arbetar ca 100 forskare och ca 100 forskarstuderande. SOL har en unik bredd, djup och spets i sin forskning med över 30 ämnen och ett tjugotal forskarutbildningar.

Vid SOL bedrivs idag högkvalitativ ledande forskning som är av fundamental betydelse för vår förståelse av samhälle, kultur, litteratur och språk. Det handlar om en mångfacetterad förståelse av och kunskap om människan och hennes olika sammanhang i en föränderlig värld med synkrona och diakrona perspektiv inom och mellan språk och kulturer. Forskningen på SOL är grundläggande och avgörande både för att tolka och förstå vår värld i sig och för att andra discipliner ska kunna utvecklas i samtiden och i framtiden.

Forskning bedrivs både som avhandlingsprojekt och forskningsprojekt inom och mellan ämnen och till stor del i tvärvetenskapliga forskargrupper och forskarnätverk. Både forskningsspets och forskningsdjup avspeglas i att SOL har flera ledande specialister inom en rad forskningsområden. SOL:s forskningsbredd omfattar ett flertal aspekter av språk, språkvetenskap, litteraturvetenskap, film, teater, konstnärlig forskning och områdesstudier samt forskning inom tvärvetenskapliga miljöer som samlar ämnen såväl från SOL som discipliner utanför SOL. SOL:s ämnesbredd och tvärvetenskapliga samarbeten är en förutsättning för Lunds universitetets starka nationella och internationella ställning. Exempel på tvärvetenskapliga samarbeten är medicinsk humaniora, logopedi och minnesforskning. Denna bredd och denna tvärvetenskaplighet är också ett nyckelredskap för att kunna möta nutidens och framtidens komplexa samhällsutmaningar. Se även *Strategisk plan för HT-fakulteterna 2019–2024*:

<https://www.ht.lu.se/om-fakulteterna/policydokument-och-planer/>

Strategisk plan för Lunds universitet 2017–2026:

<https://www.lu.se/om-universitetet/vision-mal-och-strategier>

SOL strategiska arbete syftar till att stärka forskningssamarbeten med möjligheter till spets, bredd och djup. Exempel på ämnesövergripande samarbetsområden är språkinläring, språkdokumentation, minnesstudier, migrationsstudier, komparativ litteraturvetenskap, äldre texter och litteraturer, andraspråksdidaktik, diskursanalys, kognitionsforskning i bred bemärkelse och medicinsk humaniora. Exempelen är inte uttömmande, och nya samarbetsområden utvecklas kontinuerligt. Forskningen i ämnesdidaktik har särskilt prioriterats genom rekrytering av inte mindre än tre professorer.

Sedan tidigare arbetar SOL målmedvetet med tydliga ramar kring forskaranställningar. Detta arbete ska fortgå och förbättras, inte minst för att bygga hållbara och långsiktiga forskningsmiljöer. Det betyder bland annat att forskare rekryteras för samarbeten med SOL:s lektorer, forskare och professorer. SOL är mycket noga med att tydligt värna forskningstiden för forskare med läraranställning. Att värna forskningstiden är viktigt för att kunna förverkliga SOL:s målsättning att bedriva internationellt ledande forskning som främjar spets, bredd och djup. Det är också knutet till SOL:s höga ambitioner som arbetsgivare med en god arbetsmiljö som stimulerar till kreativitet och engagemang.

Målet är att SOL:s forskare, lektorer och professorer ska ha de förutsättningar som krävs för att skapa stabila, hållbara och synnerligen livaktiga forskningsmiljöer med internationellt ledande forskning. Detta stavas också frihet och flexibilitet i planeringen av arbetstiden för att kunna göra ett gott arbete inom forskning och undervisning. SOL strävar efter täta och tydliga samband mellan

forskning och undervisning så att fler möjligheter skapas både för forskningsanknuten undervisning och undervisningsanknuten forskning.

Samtidigt som SOL arbetar med starka forskningsmiljöer kommer merparten av vår forskning även fortsättningsvis att utföras av forskare och lärare utanför dessa miljöer. Också enskilda excellenta forskare behöver synliggöras och ges de bästa förutsättningarna för att producera internationellt ledande forskning.

Prioriterade områden för SOL under perioden är:

- strategisk personalpolitik som leder till rekrytering för både spets, bredd och djup
- ökat synliggörande av SOL:s forskning inåt och utåt
- strategiska samarbeten med omgivande samhället, både som samverkansprojekt och som forskningsprojekt
- strategiskt och genomtänkt utnyttjande av SOL:s spets, bredd och djup för tvärvetenskaplig forskning
- etablerade forskargrupper i forskningsfronten, både via fakultetsfinansierad forskning och via externa anslag
- optimalt administrativt stöd till forskare hela vägen under arbetet med externt finansierade forskningsprojekt (i ansökningsfasen, genomförandet och avrapporteringen)
- nya forskningsinitiativ och forskningsteman
- medverkan i nationella och internationella forskningsnätverk
- internationalisering av forskarutbildningen genom både forskarutbildningskurser och vistelser vid internationella universitet (till exempel genom ERASMUS-utbyte)
- goda förutsättningar för högkvalitativ forskning för SOL:s forskare
- uppföljning av forskningsverksamheten
- strategisk användning av stöd från bland annat HT-bibliotekens forskningsbibliotekarier och från Humanistlaboratoriets personal i utformningen av nya forskningsprojekt
- fler doktorandanställningar, både fakultetsfinansierade och externfinansierade
- teoretisk och metodologisk utveckling inom och mellan forskningsämnen

Specifika mätbara mål för perioden 2022 – 2027

SOL ska under perioden

- ha rekryterat minst 10 professorer med utgångspunkt i HT-fakulteternas professorsprogram.
- ha rekryterat minst 10 juniora forskare på meriteringsanställningar (postdoktorer, biträdande universitetslektorer).
- ha ökat andelen tillsvidareanställda lärare och minskat andelen vikariat och visstidsanställningar.
- vara internationellt synnerligen framgångsrikt inom minst tre forskningsområden, exempelvis genom framgång i internationella utlysningar.
- ha utarbetat och etablerat tydliga rutiner för stöd till forskares ansökningar om externa medel och på så sätt öka antalet beviljade projektansökningar.
- ha utökat sin forskningsmässiga bredd genom etablering av minst tre nya väl specificerade samarbeten, till exempel genom att vara representerat i ett forskningstema vid Pufendorf institutet, Lunds universitet.
- rekrytera forskande personal i ämnen som saknar forskning.
- öka andelen forskaranställda som har en tydlig tillhörighet till någon av forskningsmiljöerna på SOL.

- ha utarbetat och etablerat tydliga rutiner för att värna forskares förutsättningar och planering för fakultetsfinansierad forskning. För professorer ska denna uppföljning ta sin utgångspunkt i HT-fakulteternas preciserande förväntningar på professorer.
- ha etablerat tydliga rutiner och fora för att synliggöra forskning av olika slag.
- ha erhållit minst tre externfinansierade doktorandanställningar.

SOL genomför under perioden omfattande rekrytering av morgondagens forskningsledare. Till 2024 beräknas minst fem nya professorer att ha installerats och till 2027 ytterligare lika många. SOL har bidragit till att ansvars- och arbetsuppgifter för professorer vid HT-fakulteterna tydliggörs, och detta avspeglas i rekryteringsarbetet. SOL rekryterar också internationellt ledande lektorer, postdoktorer och biträdande universitetslektorer. Rekryteringarna sker inom både små och stora ämnesmiljöer och innebär ökad spets och ökat djup.

Målet med dessa rekryteringar av forskningsledare är att skapa stabila och synnerligen livaktiga ämnes- och forskningsmiljöer med internationellt ledande forskning inom flera områden. Här verkar både framgångsrika enskilda forskare och forskargrupper med fakultetsfinansierad forskning och externfinansierad forskning från stiftelser, fonder, nationella forskningsråd och EU:s forskningsprogram. Forskningen bedrivs såväl inom enskilda ämnen som i olika tvärvetenskapliga samarbeten inom och utanför SOL. Detta möjliggörs både av den unika mångfacetterade ämnesmiljön vid SOL och av den utmärkta forskningsinfrastrukturen vid HT-fakulteterna, inte minst Humanistlaboratoriet.